

Missio Metropolis

Misije u gradovima

ČITANJE EVANĐELJA PO MARKU

U sklopu »Misija u gradovima« predlaže se i čitanje Evanđelja po Marku. Čitanje se može prirediti na načine kako to najbolje odgovara pojedinim zajednicama. Predlaže se čitanje kroz četiri uzastopne večeri kako bi se lakše mogao slijediti tekst i čuvati cjelina. Razdiobom čitanja u četiri susreta omogućuje se svakom susretu dati molitvenu i slavljeničku dimenziju.

Ovdje donosimo tekst Evanđelja po Marku, razdijeljen za čitanje na četiri susreta, pri čemu je za svaki susret predviđeno četvero ili petero čitača. Čitači se mogu birati iz različitih skupina vjernika laika, bilo muškaraca bilo žena.

Susret može započeti uvodnim pozdravom, molitvom te uvodom u dio Evanđelja koji se čita. Uz pojedine dijelove moguće je zastati u molitvi: pjevanjem prikladnoga psalma, slušanjem prikladne instrumentalne glazbe ili jednostavnom molitvom u tišini. Na kraju se završi molitvom, blagoslovom i otpustom. Ovako priređen susret trajao bi oko 45 minuta.

Podjela Evanđelja po Marku
za čitanje kroz četiri susreta
(*Missio Metropolis*)

I. DIO: Krist, Božji Sin, nada čovjeka

Prvi susret: Mk 1,1 – 4,41

Drugi susret: Mk 5,1 – 8,30

II. DIO: Božji odgovor i objava Krista

Treći susret: Mk 8,31 – 12,44

Četvrti susret: Mk 13,1 – 16,20

Uvodni nagovor za čitanje Evanđelja po Marku

Braćo i sestre,

večeras smo se sabrali u ovaj večernji sat, prepun mira i ljepote trenutka, poslušati Božju Riječ, Evanđelje po Marku. Premda u liturgiji uvijek čujemo neki dio evanđeoskoga navještaja, premda sami ili s drugima čitamo i neki duži dio evanđelja, ovo čitanje večeras je posebno. I to iz više razloga.

1. Ovo je čitanje Evanđelja dio inicijative *Misije u gradovima (Missio Metropolis)*, gdje se u dvanaest velikih gradova Europe ovo korizmeno vrijeme živi na snažniji način. I ono što nas povezuje na osobit način jest upravo čitanje i razmatranje Evanđelja svetoga Marka koje se ove godine u ciklusu B čita tijekom liturgijske godine. Lijepo je znati da je Europa povezana na ovakav način i da se na različitim stranama i različitim jezicima naviješta i nastoji živjeti ista istina.

2. Osim toga, ovo je čitanje u Crkvi; ponajprije u zajednici Crkve, s ljudima za koje je pisano Evanđelje; ono je u crkvi prostoru, ovdje u našoj župnoj crkvi. Ova je zgrada građena na Kristu, na evanđelju, i u njoj se lakše čita povijest ljudskoga hoda u vremenu; ovdje se pronalaze nadahnuća koja su pokretala ljude u dobru, osobito po primjeru svetih i blaženih; ovdje se čita nada koja upućuje na vječnost, da ne ostanemo zarobljeni u nestalnosti prolaznoga. Ovo nas mjesto, po snazi Božje riječi, večeras združuje s mnoštvom ljudi koji, uranjajući u Evanđelje, osjećaju zajednički izvor nadahnuća i života, kao i snagu istoga poslanja za svijet u kojemu živimo i koji oblikujemo.

3. Ovim čitanjem Evanđelja želimo naznačiti da ne postoji niti jedno mjesto, zanimanje, ljudsko iskustvo koje bi bilo isključeno iz govora evanđelja. Ono je ponuđeno čovjeku, ne kao ideologija kojom se postižu sebični ljudski ciljevi, već kao izvorište koje čovjeka vraća otajstvu života, objavljujući što je Bog učinio i čini za čovjeka. Zato će čitanje Evanđelja biti povjereno vjernicima laicima iz različitih zanimanja i životnih dobi. Želja nam je pokazati da Evanđelje može živjeti po svima koji su kršteni i svugdje gdje se oni nalaze.

Božja riječ čudesno, na načine koje smatramo redovitima i na najneobičnije načine, dopire do ljudi. No, ona uvijek treba ljude, nas, da ju najprije živimo, a zatim izgovaramo, svjesni svoje malenosti i svoje ljudske ograničenosti. Večeras nam treba duh poniznosti i za njega iskreno molimo.

Uvod u čitanje prvoga odlomka

Prije glasa evanđeoske riječi želim kratko uvesti u cjelinu i u podjelu, u neke naglaske evanđelja koje ćemo slušati tijekom četiriju susreta.

Redakcija teksta Evanđelja po Marku je najstarija (nastala oko god. 60.-70.) i pripada skupini takozvanih 'sinoptičkih Evanđelja', zajedno s Matejevim i Lukinim. Zovu se 'sinoptička', jer ih se može 'promatrati zajedno'; imaju neka zajednička uporišta i izvore; puno materijala koji ih povezuje. No, za sv. Marka se kaže da je on začetnik književnoga roda evanđelja. U njemu se ne nalaze filozofsko-teološke rasprave.

Evanđelje je svjedočanstvo o Isusu Kristu, Radosna vijest koja objavljuje pravo lice Boga i čovjeka, združenih u nerazdvojiv savez ljubavi. Da bi to pokazao taj se evanđelist ograničuje na pripovijedanje Isusova života, na susrete njega i ljudi, na poziv ljudima da ga slijede sve do sablazni križa.

Svoj evanđeoski spis sv. Marko ustrojava kao hod od Galileje do Jeruzalema, od svakidašnjice do Golgote, postupno otkrivajući otajstvo Isusa koji je iščekivani Mesija. Evanđelist je uobličio njemu dostupan materijal, pripovijedanje o događajima, oslonjen ponajprije na svjedočanstvo apostola Petra. Ipak, u središtu mu je upravo radosni navještaj da je čovjek Isus, Sin Božji. Zbog toga svoje Evanđelje započinje riječima: »Početak Evanđelja Isusa Krista Sina Božjega...« i vodi nas do uzvika stotnika pod križem: »Zaista, ovaj čovjek bijaše Sin Božji!« Svetomu Marku je važno da čujemo i usvojimo taj odgovor vjere. To je nit vodi-lja, ključ čitanja koji susrećemo i u odgovorima zlih duhova, u divljenju ljudi, u glasu s neba.

* Svjetlo vjere koja se osvrće na događaje prošlosti osvjetljava svaki korak i prepoznaje Uskrsnuloga. Budući da je to svjetlo sam Bog, na kraju Evanđelja anđeo, obraćajući se ženama, poziva učenike da se vrate na početak: »Ne plašite se! Isusa tražite, Nazarećanina, Raspetoga? Uskrsnu! Nije ovdje! Evo mjesta kamo ga položiše. Nego idite, recite njegovim učenicima i Petru: Ide pred vama u Galileju! Ondje ćete ga vidjeti, kako vam reče!«

Evanđelje po Marku podijeljeno je smislom u dva dijela. Prvi dio obuhvaća prvih osam poglavlja, točnije do Isusova pitanja: »A vi, što vi kažete, tko sam ja?« Do tada je on bio pitan, a sada je on taj koji pita. Petar prihvati i reče: »Ti si Pomazanik - Krist!« To je odgovor čovjeka prosvijetljena vjerom na ono što je vidio. Drugi je dio, drugih osam poglavlja, Božji odgovor, objava koja nadilazi svako ljudsko pitanje; objava koja govori o pitanju Boga i čovjeka.

Večeras čitamo prva četiri poglavlja, odnosno četvrtinu Evanđelja, do pitanja: *Tko li je ovaj da mu se i vjetar i more pokoravaju?*

* Na početku se nalazi Isusova priprava za javno djelovanje. U to ulazi propovijedanje Ivana Krstitelja, krštenje Isusovo i kušnja u pustinji. Nakon Ivanova uhićenja, Isus poziva prve učenike. Kao što Učitelj prolazi četrdeset dana posta i molitve i učenik treba tu ogoljelost i odvojenost. Zapravo, na početku je otvorenost za susret s Radosnom viješću, a onda slijede djela. Dominiraju dva glagola: ostaviti i slijediti, u duhu koji je kasnije formuliralo Pravilo sv. Benedikta: *Nihil amori Christi praeponere*. – Ničim zapriječiti Kristovu ljubav. (*Pravilo 4, 21*) U tekstu se pojavljuje često prilog *odmah (euthús, statim)*, bez oklijevanja. Taj zahtjev i odlučnost prožima govor o nasljedovanju.

Postoje još neki detalji koji govore o stavu učenika. Spominjući ozdravljenje Petrove punice, evanđelist koristi glagol 'podići', onaj isti koji koristi kasnije, govoreći da je Isus uskrsnuo. Učenik je dakle onaj koji je oslobođen zla i koga Bog oživljuje i sve to radi služenja. To je stav učenika, služenje do krajnjih granica koje pobjeđuje smrt.

* Osim poziva na nasljedovanje, susrećemo se s otporom prema Isusu i to različitih vrsta: otpor dalekih, otpor farizeja i otpor samih učenika. Postoji otpor onih koji ne razumiju zašto se Isus druži s grješnicima, zašto njegovi učenici ne poste i ne poštuju subotu; zašto on sam ozdravlja subotom; zašto ne poštuje tradiciju i propise. No, u dnu je nešto drugo. Ne želi se prihvatiti činjenica da se Bog objavljuje na takav način: milosrdan i blag prema svima, dosljedan do odbačenosti.

I s učenicima je zanimljivo. Postoje oni koji su u kušnji odbijanja, jer ne razumiju; kao i oni koji razumiju, ali nisu spremni živjeti evanđelje. Kada potiču Isusa da ide s njima, jer ga svi traže, on ide drugamo. Ne razumiju da postoji znatiželja koja privlači ljude, ali ne mijenja i istinska vjera koja provire iz promijenjena srca i života. To čini evanđelje, otvara oči i srce; mijenja i privlači istinom.

Dopustimo Bogu da nam podari Riječ; zaogrnmimo se u šutnju, da bismo ponovno otkrili riječ u sebi, za sebe i za druge.

(*Priredio: mons. Ivan Šaško*)

Molitva prije čitanja Evanđelja
(za svaki od četiri susreta)

Pomolimo se.

Bože, ti si svetoga evanđelista Marka
proslavio darom naviještanja.

Zahvalni smo za njegov zapis
o Radosnoj vijesti, Isusu Kristu.

Večeras ju slušamo u zajedništvu Crkve.

Udijeli nam milost da ju osjetimo dušom

Blažene Djevice Marije;

da i mi susretnemo lik pravoga Boga i Čovjeka
i vjerno idemo stopama Krista Gospodina.

Koji s tobom živi i kraljuje u vijeke vjekova.

Amen.

Molitva nakon čitanja Evanđelja
(za svaki od četiri susreta)

Pomolimo se.

Bože, darovao si nam svoju Riječ, Isusa Krista.

Prati nas na korizmenom putu

da te prepoznamo osobito u bližnjima,

te da njima budemo dar šutnje i govora,

molitve i pjesme, dar života koji od tebe dolazi

i k tebi se vraća.

Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

Amen.

Prvi susret

Mk 1,1 – 4,41

Čitač 1.

I. PRIPRAVA ZA ISUSOVO DJELOVANJE

Propovijedanje Ivana Krstitelja

1 Početak Evanđelja Isusa Krista Sina Božjega. Pisano je u Izaiji proroku:

*Evo šaljem glasnika svoga pred licem tvojim
da ti pripravi put.*

Glas viče u pustinji:

*Pripravite put Gospodinu,
poravnite mu staze!*

Tako se pojavi Ivan: krstio je u pustinji i propovijedao krst obraćenja na otpuštenje grijeha. Grnula k njemu sva judejska zemlja i svi Jeruzalemci: primali su od njega krštenje u rijeci Jordanu ispovijedajući svoje grijeha.

Ivan bijaše odjeven u devinu dlaku, s kožnatim pojasom oko bokova; hranio se skakavcima i divljim medom. I propovijedao je:

»Nakon mene dolazi jači od mene. Ja nisam dostojan sagnuti se i odriješiti mu remenje na obući. Ja vas krstim vodom, a on će vas krstiti Duhom Svetim.«

Isusovo krštenje

Onih dana dođe Isus iz Nazareta galilejskoga i primi u Jordanu krštenje od Ivana. I odmah, čim izađe iz vode, ugleda otvorena nebesa i Duha poput goluba gdje silazi na nj, a glas se zaori s nebesa: *Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina!*

Kušnja u pustinji

I odmah ga Duh nagna u pustinju. I bijaše u pustinji četrdeset dana, gdje ga je iskušavao Sotona; bijaše sa zvijerima, a anđeli mu služahu.

II. ISUSOVO DJELOVANJE U GALILEJI

Početak propovijedanja

A pošto Ivan bijaše predan, otiđe Isus u Galileju. Propovijedao je evanđelje Božje: »Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje! Obratite se i vjerujte evanđelju!«

Prva četiri učenika

I prolazeći uz Galilejsko more, ugleda Šimuna i Andriju, brata Šimunova, gdje ribare na moru; bijahu ribari. I reče im Isus: »Hajdete za mnom i učinit ću vas ribarima ljudi!" Oni odmah ostaviše mreže i pođoše za njim.

Pošavši malo naprijed, ugleda Jakova Zebedejeva i njegova brata Ivana: u lađi su krpali mreže. Odmah pozva i njih. Oni ostave oca Zebedeja u lađi s nadničarima i otiđu za njim.

Poučavanje i čudo u kafarnaumskoj sinagogi

I stignu u Kafarnaum. Odmah u subotu uđe on u sinagogu i počeo naučavati. Bijahu zaneseni njegovim naukom. Ta učio ih je kao onaj koji ima vlast, a ne kao pismoznanci.

A u njihovoj se sinagogi upravo zatekao čovjek opsjednut nečistim duhom. On povika: »Što ti imaš s nama, Isuse Nazarećanine? Došao si da nas uništiš? Znam tko si: Svetac Božji!« Isus mu zaprijeti: »Umukni i iziđi iz njega!« Nato nečisti duh potrese njime pa povika iz svega glasa i iziđe iz njega.

Svi se zaprepastiše te se zapitkivahu: »Što li je ovo? Nova li i snažna nauka! Pa i samim nečistim dusima zapovijeda, i pokoravaju mu se.«

I pročulo se odmah o njemu posvuda, po svoj okolici galilejskoj.

Psalam 95: Ako danas glas mu čujete, ne budite srca tvrda!
(PGPN 111)

Čitač 2.

Ozdravljenje Petrove punice

I odmah pošto iziđoše iz sinagoge, uđe s Jakovom i Ivanom u kuću Šimunovu i Andrijinu. A punica Šimunova ležala u ognjici. I odmah mu kažu za nju. On pristupi, prihvati je za ruku i podiže. I pusti je ognjica. I posluživaše im.

Druga ozdravljenja

Uvečer, kad sunce zađe, donošahu preda nj sve bolesne i opsjednute. I sav je grad nagrnio k vratima. I on ozdravi bolesnike - a bijahu mnogi i razne im bolesti - i zloduhe mnoge izagna. I ne dopusti zlodusima govoriti jer su ga znali.

Isus potajno ostavlja Kafarnaum i propovijeda po Galileji

Rano ujutro, još za mraka, ustane, iziđe i povuče se na samotno mjesto i ondje se moljaše. Potražiše ga Šimun i njegovi drugovi. Kad ga nađoše, rekoše mu: »Svi te traže.« Kaže im: »Hajdemo drugamo, u obližnja mjesta, da i ondje propovijedam! Ta zato sam došao.« I prođe svom Galilejom: propovijedao je u njihovim sinagogama i zloduhe izgonio.

Ozdravljenje gubavca

I dođe k njemu neki gubavac, klekne i zamoli: »Ako hoćeš, možeš me očistiti!« Isus ganut pruži ruku, dotače ga se pa će mu: »Hoću, budi čist!« I odmah nesta s njega gube i očisti se. Isus se otrese na nj i odmah ga otpravi riječima: »Pazi, nikomu ništa ne kazuj, nego idi, pokaži se svećeniku i prinesi za svoje očišćenje što propisa Mojsije, njima za svjedočanstvo.« Ali čim iziđe, stane on uvelike pripovijedati

i razglašavati događaj tako da Isus više nije mogao javno ući u grad, nego se zadržavao vani na samotnim mjestima. I dolazahu k njemu odasvud.

Ozdravljenje uzetoga

2 I pošto nakon nekoliko dana opet uđe u Kafarnaum, pročulo se da je u kući. I skupiše se mnogi te više nije bilo mjesta ni pred vratima. On im navješćivaše Riječ. I dođu noseći k njemu uzetoga. Nosila ga četvorica. Budući da ga zbog mnoštva nisu mogli unijeti k njemu, otkriju krov nad mjestom gdje bijaše Isus. Načinivši otvor, spuste postelju na kojoj je uzeti ležao. Vidjevši njihovu vjeru, kaže Isus uzetome: »Sinko! Otpuštaju ti se grijesi.« Sjedjeli su ondje neki pismoznanci koji počеше mudrovati u sebi: »Što to ovaj govori? Huli! Ta tko može grijeha otpuštati doli Bog jedini?« Isus duhom odmah proniknu da tako mudruju u sebi, pa će im: »Što to mudrujete u sebi? Ta što je lakše? Reći uzetomu: 'Otpuštaju ti se grijesi' ili reći: 'Ustani, uzmi svoju postelju i hodi?' Ali da znate: vlastan je Sin Čovječji na zemlji otpuštati grijeha!" I reče uzetomu: »Tebi zapovijedam, ustani, uzmi postelju i pođi kući!« I on usta, uze odmah postelju i iziđe na očigled svima. Svi su zaneseni slavili Boga govoreći: »Takvo što nikad još ne vidjesmo!«

Poziv Levija. Gozba s grešnicima

Isus ponovno iziđe k moru. Sve je ono mnoštvo grnulo k njemu i on ih poučavaše. Prolazeći ugleda Levija Alfejeva gdje sjedi u carinarnici. I kaže mu: »Pođi za mnom!« On usta i pođe za njim.

Kada zatim Isus bijaše za stolom u njegovoj kući, nađoše se za stolom s njime i njegovim učenicima i mnogi carinici i grešnici. Bilo ih je uistinu mnogo. A slijedili su ga i pismoznanci farizejske sljedbe pa vidjevši da jede s grešnicima i carinicima rekoše njegovim učenicima: »Zašto jede s carinicima i grešnicima?« Čuvši to, Isus im reče: »Ne treba zdravima liječnika, nego bolesnima! Ne dođoh zvati pravdnike, nego grešnike.«

Psalam 34: Kušajte i vidite kako je dobar Gospodin. (PGPN 101)

Čitač 3.

Rasprava o postu

Ivanovi su učenici i farizeji postili. I dođu neki i kažu mu: »Zašto učenici Ivanovi i učenici farizejski poste, a tvoji učenici ne poste?« Nato im Isus reče: »Mogu li svatovi postiti dok je zaručnik s njima? Dokle god imaju zaručnika sa sobom, ne mogu postiti. Doći će već dani kad će im se ugrabiti zaručnik i tada će postiti u onaj dan!«

»Nitko ne prišiva krpe od sirova sukna na staro odijelo. Inače nova zakrpa vuče sa starog odijela pa nastane još veća rupa. I nitko ne ulijeva novo vino u stare mješine. Inače će vino poderati mješine pa propade i vino i mješine. Nego - novo vino u nove mješine!«

Trganje klasja u subotu

Jedne je subote prolazio kroz usjeve. Njegovi učenici počеше putem trgati klasje. A farizeji mu rekoše: »Gle! Zašto čine što subotom nije dopušteno?«

Isus im odgovori: »Zar nikad niste čitali što učini David kad ogladnje te se nađe u potrebi on i njegovi pratioci? Kako za velikog svećenika Ebjataru uđe u Dom Božji i pojede prinesene kruhove kojih ne smije jesti nitko osim svećenika; a on dade i svojim pratiocima?«

I govoraše im: »Subota je stvorena radi čovjeka, a ne čovjek radi subote. Tako, Sin Čovječji gospodar je subote!«

Ozdravljenje u subotu

3 Uđe ponovno u sinagogu. Bio je ondje čovjek usahle ruke. A oni vrebahu hoće li ga Isus u subotu izliječiti, da ga optuže. On kaže čovjeku usahle ruke: »Stani na sredinu!« A njima će: »Je li subotom dopušteno činiti dobro ili činiti zlo, život spasiti ili pogubiti?« No oni su šutjeli.

A on, ražalošćen okorjelošću srca njihova, srdito ih ošinu pogledom pa reče tom čovjeku: »Ispruži ruku!« On ispruži - i ruka mu zdrava! Farizeji iziđu i dadnu se odmah s herodovcima na vijećanje protiv njega kako da ga pogube.

Narod grne za Isusom

Isus se s učenicima povuče k moru. Za njim je išao silan svijet iz Galileje. I iz Judeje, iz Jeruzalema, iz Idumeje, iz Transjordanije i iz okolice Tira i Sidona - silno je mnoštvo čulo što čini i nagnulo k njemu.

Stoga reče učenicima neka mu se zbog mnoštva pripravi lađica da ga ne bi zgnjeli. Jer mnoge je ozdravio pa su se svi koji bijahu pogođeni kakvim zlom bacali na nj da bi ga se dotakli. A nečisti duhovi, čim bi ga spazili, padali bi preda nj i vikali: »Ti si Sin Božji!« A on im se oštro prijetio da ga ne prokazuju.

Izbor dvanaestorice

Uziđe na goru i pozove koje sam htjede. I dođoše k njemu. I ustanovi dvanaesticu da budu s njime i da ih šalje propovijedati s vlašću da izgone đavle. Ustanovi dakle dvanaesticu: Šimuna, kojemu nadjenu ime Petar, i Jakova Zebedejeva i Ivana, brata Jakovljeva, kojima nadjenu ime Boanerges, to jest Sinovi groma, i Andriju i Filipa i Bartolomeja i Mateja i Tomu i Jakova Alfejeva i Tadeja i Šimuna Kananajca i Judu Iškariotskoga, koji ga izda.

Neodržive klevete

I dođe Isus u kuću. Opet se skupi toliko mnoštvo da nisu mogli ni jesti. Čuvši to, dođoše njegovi da ga obuzdaju jer se govorilo: »Izvan sebe je!« I pismoznanci što siđoše iz Jeruzalema govorahu: »Beelzebula ima, po poglavici đavolskom izgoni đavle.«

A on ih dozva pa im u prisposodobama govoraše: »Kako može Sotona Sotonu izgoniti? Ako se kraljevstvo u sebi razdijeli, ono ne može opstati. Ili: ako se kuća u sebi razdijeli, ona ne može opstati. Ako je dakle Sotona sam na sebe ustao i razdijelio se, ne može opstati, nego mu je kraj. Nitko, dakako, ne može u kuću jakoga ući i oplijeniti mu pokućstvo ako prije jakoga ne sveže. Tada će mu kuću oplijeniti!«

Doista, kažem vam, sve će se oprostiti sinovima ljudskima, koliki god bili grijesi i hule kojima pohule. No pohuli li tko na Duha Svetoga, nema oprostjenja do vijeka; krivac je grijeha vječnoga.« Jer govorahu: »Duha nečistoga ima.«

Prava rodbina Isusova

I dođu majka njegova i braća njegova. Ostanu vani, a k njemu pošalju neka ga pozovu. Oko njega je sjedjelo mnoštvo. I reknu mu: »Eno vani majke tvoje i braće tvoje, traže te!« On im odgovori: »Tko je majka moja i braća moja?«

I okruži pogledom po onima što su sjedjeli oko njega u krugu i kaže: »Evo majke moje, evo braće moje! Tko god vrši volju Božju, on mi je brat i sestra i majka.«

Psalam 40: Evo dolazim Gospodin (PGPN 102)

ili: Psalam 145: Blagoslivljat ću do vijeka ime tvoje (PGPN 124)

Čitač 4.

Isus govori u prisposobama

4 I poče opet poučavati uz more. I zgrnu se k njemu silan svijet te on uđe u lađu i sjede na moru, a sve ono mnoštvo bijaše uz more, na kopnu. Poučavao ih je u prisposobama mnogočemu. Govorio im u pouci:

»Poslušajte! Gle, iziđe sijač sijati. I dok je sijao, poneko zrno pade uz put, dođoše ptice i pozobaše ga. Neko opet pade na kamenito tlo gdje nemaše dosta zemlje. Odmah izniknu jer nemaše duboke zemlje. Ali kad ogranu sunce, izgorje; i jer nemaše korijenja, osuši se. Neko opet pade u trnje i trnje uzraste i uguši ga te ploda ne donese. Neko napokon pade u dobru zemlju i dade plod, razraste se i razmnoži, te donese: jedno tridesetostruko, jedno šezdesetostruko, jedno stostruko.« I doda: »Tko ima uši da čuje, neka čuje!«

Svrha prisposoba

Kad bijaše nasamo, oni oko njega zajedno s dvanaesticom pitahu ga o prisposobama. I govoraše im: »Vama je dano otajstvo kraljevstva Božjega, a onima vani sve biva u prisposobama:

da gledaju, gledaju - i ne vide,

slušaju, slušaju - i ne razumiju,

da se ne obrate

pa da im se otpusti.«

Tumačenje prispodobe o sijaču

I kaže im: »Zar ne znate tu prispodobu? Kako ćete onda razumjeti prispodobe uopće? Sijač sije Riječ. Oni uz put, gdje je Riječ posijana, jesu oni kojima, netom čuju, odmah dolazi Sotona i odnosi Riječ u njih posijanu. Zasijani na tlo kamenito jesu oni koji kad čuju Riječ, odmah je s radošću prime, ali nemaju u sebi korijena, nego su nestalni: kad nastane nevolja ili progonstvo zbog Riječi, odmah se sablazne. A drugi su oni u trnje zasijani. To su oni koji poslušaju Riječ, ali nadošle brige vremenite, zavodljivost bogatstva i ostale požude uguše Riječ te ona ostane bez ploda. A zasijani na dobru zemlju jesu oni koji čuju i prime Riječ te urode: tridesetostruko, šezdesetostruko, stostruko.«

Prispodoba o svjetiljci i o mjeri: shvaćanje evanđelja

I govoraše im: »Unosi li se svjetiljka da se pod posudu stavi ili pod postelju? Zar ne da se stavi na svijećnjak? Ta ništa nije zastrto, osim zato da se očituje; i ništa skriveno, osim zato da dođe na vidjelo! Ima li tko uši da čuje, neka čuje.«

I govoraše im: »Pazite što slušate. Mjerom kojom mjerite mjerit će vam se. I nadodat će vam se. Doista, onomu tko ima dat će se, a onomu tko nema oduzet će se i ono što ima.«

Prispodoba o sjemenu koje samo raste

I govoraše im: »Kraljevstvo je Božje kao kad čovjek baci sjeme u zemlju. Spavao on ili bdio, noću i danju sjeme klija i raste - sam ne zna kako; zemlja sama od sebe donosi plod: najprije stabljiku, onda klas i napokon puno zrnja na klasu. A čim plod dopusti, brže se on laća srpa jer eto žetve.«

Prispodoba o gorušičinu zrnu

I govoraše: »Kako da prispodobimo kraljevstvo nebesko ili u kojoj da ga prispodobi iznesemo? Kao kad se gorušičino zrno posije u zemlju. Manje od svega sjemenja na zemlji, jednoć posijano, naraste i postane veće od svega povrća pa potjera velike grane te se pod sjemnom njegovom gnijezde ptice nebeske.«

Zaključak o prisposobama

Mnogim takvim prisposobama navješćivaše im Riječ, kako već mogahu slušati. Bez prisposobe im ne govoraše, a nasamo bi svojim učenicima sve razjašnjavao.

Stišana oluja

Uvečer istoga dana kaže im: »Prijeđimo prijeko!« Oni otpuste mnoštvo i povezu Isusa kako već bijaše u lađi. A pratile su ga i druge lađe. Najednom nastaje žestoka oluja, na lađu navale valovi te su je već gotovo napunili. A on na krmi spavaše na uzglavku. Probude ga i kažu mu: »Učitelju! Zar ne mariš što ginemo?« On se probudi, zaprijeti vjetru i reče moru: »Utihni! Umukni!« I smiri se vjetar i nastaje velika utiha. Tada im reče: »Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?« Oni se silno prestrašise pa se zapitkivahu: »Tko li je ovaj da mu se i vjetar i more pokoravaju?«

Psalam 23: Gospodin je pastir moj
(PGPN 430 ili III)

Drugi susret

Mk 5,1 – 8,30

Čitač 1.

Opsjednuti Gerazenac

5 Stigoše na onu stranu mora, u kraj gerazenski. Čim iziđe iz lađe, odmah mu iz grobnica pohiti u susret neki čovjek s nečistim duhom. Obitavalište je imao u grobnicama. I nitko ga više nije mogao svezati ni lancima jer je već često bio i okovima i lancima svezan, ali je raskinuo okove i iskidao lance i nitko ga nije mogao ukrotiti. Po cijele bi noći i dane u grobnicama i po brdima vikao i bio se kamenjem.

Kad izdaleka opazi Isusa, dotrči i pokloni mu se, a onda u sav glas povika: »Što ti imaš sa mnom, Isuse, Sine Boga Svevišnjega? Zaklinjem te Bogom, ne muči me!« Jer Isus mu bijaše rekao: »Iziđi, duše nečisti, iz ovoga čovjeka!« Isus ga nato upita: »Kako ti je ime?« Kaže mu: »Legija mi je ime! Ima nas mnogo!« I uporno zaklinjaše Isusa da ih ne istjera iz onoga kraja.

A ondje je pod brdom paslo veliko krdo svinja. Zaklinjahu ga dakle: »Pošalji nas u ove svinje da u njih uđemo!« I on im dopusti. Tada iziđoše nečisti duhovi i uđoše u svinje. I krdo od oko dvije tisuće jurnu niz obronak u more i podavi se u moru.

Svinjari pobjegoše i razglasiše gradom i selima. A ljudi pođoše vidjeti što se dogodilo. Dođu Isusu. Ugledaju opsjednutoga: sjedio je obučen i zdrave pameti – on koji ih je imao legiju. I prestraše se. A očevici im razlagahu kako je to bilo s opsjednutim i ono o svinjama. Tada ga stanu moliti da ode iz njihova kraja.

Kad je ulazio u lađu, onaj što bijaše opsjednut molio ga da bude uza nj. No on mu ne dopusti, nego mu reče: »Pođi kući k svojim pa im javi što ti je učinio Gospodin, kako ti se smilovao.« On ode i poče razglašavati po Dekapolu što mu učini Isus. I svi su se divili.

Kći Jairova. Ozdravljenje bolesne žene

Kad se Isus lađom ponovno prebacio prijeko, zgrnu se k njemu silan svijet. Stajao je uz more. I dođe, gle, jedan od nadstojnika sinagoge, imenom Jair. Ugledavši ga, padne mu pred noge pa ga usrdno moljaše: »Kćerkica mi je na umoru! Dođi, stavi ruke na nju da ozdravi i ostane u životu!« I pođe s njima. A za njim je išao silan svijet i pritisкао ga.

A neka je žena dvanaest godina bolovala od krvarenja, mnogo pretrpjela od pustih liječnika, razdala sve svoje i ništa nije koristilo; štoviše, bivalo joj je sve gore. Čuvši za Isusa, priđe mu među mnoštvom odostraga i dotaknu se njegove haljine. Mislila je: »Dotaknem li se samo njegovih haljina, bit ću spašena.« I odmah prestane njezino krvarenje te osjeti u tijelu da je ozdravila od zla.

Isus odmah u sebi osjeti da je iz njega izišla sila pa se okrenu usred mnoštva i reče: »Tko se to dotaknu mojih haljina?« A učenici mu rekoše: »Ta vidiš kako te mnoštvo odasvud pritišće i još pitaš: 'Tko me se to dotaknu?'« A on zaokruži pogledom da vidi onu koja to učini.

Žena, sva u strahu i trepetu, svjesna onoga što joj se dogodilo, pristupi i baci se preda nj pa mu kaza sve po istini. On joj reče: »Kćeri, vjera te tvoja spasila! Pođi u miru i budi zdrava od svojega zla!«

Dok je Isus još govorio, eto nadstojnikovih s porukom. »Kći ti je umrla. Čemu dalje mučiti učitelja?« Isus je čuo taj razgovor, pa će nadstojniku: »Ne boj se! Samo vjeruj!« I ne dopusti da ga itko drugi prati osim Petra i Jakova i Ivana, brata Jakovljeva. I dođu u kuću nadstojnikovu. Ugleda buku i one koji plakahu i naricahu u sav glas. Uđe i kaže im: »Što bučite i plačete? Dijete nije umrlo, nego spava.« A oni mu se podsmjehivahu.

No on ih sve izbací, uzme sa sobom djetetova oca i majku i svoje pratióce pa uđe onamo gdje bijaše dijete. Primi dijete za ruku govoreći: »Talita, kum!« što znači: »Djevojko! Zapovijedam ti, ustani!« I djevojka odmah usta i poče hodati. Bijaše joj dvanaest godina. I u tren ostadoše zapanjeni, u čudu veliku. On im dobro poprijeti neka toga nitko ne dozna; i reče da djevojci dadnu jesti.

Pjeva se prikladni Psalam, ili sluša instrumentalna skladba ili se kratko ostane u šutnji.

Čitač 2.

Isus nije priznat u svom zavičaju

6 I otišavši odande, dođe u svoj zavičaj. A doprate ga učenici. I kada dođe subota, poče učiti u sinagogi. I mnogi što su ga slušali preneraženi govorahu: »Odakle to ovome? Kakva li mu je mudrost dana? I kakva se to silna djela događaju po njegovim rukama? Nije li ovo drvodjelja, sin Marijin, i brat Jakovljevi, i Josipovi, i Judini, i Šimunovi? I nisu li mu sestre ovdje među nama?« I sablažnjavahu se o njega.

A Isus im govoraše: »Nije prorok bez časti doli u svom zavičaju i među rodbinom i u svom domu.« I ne mogaše ondje učiniti ni jedno čudo, osim što ozdravi nekoliko nemoćnika stavivši ruke na njih. I čudio se njihovoj nevjeri.

Slanje apostola

Obilazio je selima uokolo i naučavao. Dozva dvanaesticu te ih poče slati dva po dva dajući im vlast nad nečistim dusima. I zapovjedi im da na put ne nose ništa osim štapa: ni kruha, ni torbe, ni novaca o pojasu, nego da nose samo sandale i da ne oblače dviju haljina.

I govoraše im: »Kad uđete gdje u kuću, u njoj ostanite dok ne odete odande. Ako vas gdje ne prime te vas ne poslušaju, iziđite odande i otresite prah ispod svojih nogu njima za svjedočanstvo.«

Otišavši, propovijedali su obraćenje, izgonili mnoge zloduhe i mnoge su nemoćnike mazali uljem i oni su ozdravljali.

Umorstvo Ivana Krstitelja

Dočuo to i kralj Herod jer se razglasilo Isusovo ime te se govorilo: »Ivan Krstitelj uskrsnuo od mrtvih i zato čudesne sile djeluju u njemu.« A drugi govorahu: »Ilija je!« Treći opet: »Prorok, kao jedan od proroka.« Herod pak na to govoraše: »Uskrsnu Ivan kojemu ja odrubih glavu.«

Herod doista bijaše dao uhititi Ivana i svezati ga u tamnici zbog Herodijade, žene brata svoga Filipa, kojom se bio oženio. Budući da je Ivan govorio Herodu: »Ne smiješ imati žene brata svojega!«, Herodijada ga mrzila i htjela ga ubiti, ali nije mogla jer se Herod bojao Ivana; znao je da je on čovjek pravedan i svet pa ga je štitio. I kad god bi ga slušao, uvelike bi se zbunio, a rado ga je slušao.

I dođe zgodan dan kad Herod o svom rođendanu priredi gozbu svojim velikašima, časnicima i prvacima galilejskim. Uđe kći Herodijadina i zaplesa. Svidje se Herodu i sustolnicima. Kralj reče djevojci: »Zaišti od mene što god hoćeš i dat ću ti!« I zakle joj se: »Što god zaišteš od mene, dat ću ti, pa bilo to i pol mojega kraljevstva.« Ona iziđe pa će svojoj materi: »Što da zaištem?« A ona će: »Glavu Ivana Krstitelja!« I odmah žurno uđe kralju te zaište: »Hoću da mi odmah dadeš na pladnju glavu Ivana Krstitelja!«

Ožalosti se kralj, ali zbog zakletve i sustolnika na htjede je odbiti. Kralj odmah posla krvnika i naredi da donese glavu Ivanovu. On ode, odrubi mu glavu u tamnici, donese je na pladnju i dade je djevojci, a djevojka materi. Kad za to dočuše Ivanovi učenici, dođu, uzmu njegovo tijelo i polože ga u grob.

Isus hrani pet tisuća ljudi

Uto se apostoli skupe oko Isusa i izvijeste ga o svemu što su činili i naučavali. I reče im: »Hajdete i vi u osamu na samotno mjesto, i otpočinite malo.« Jer mnogo je svijeta dolazilo i odlazilo pa nisu imali kada ni jesti. Otploviše dakle lađom na samotno mjesto, u osamu. No kad su odlazili, mnogi ih vidješe i prepoznaše te se pješice iz svih gradova strčашe onamo i pretekoše ih.

Kad iziđe, vidje silan svijet i sažali mu se jer bijahu kao ovce bez pastira pa ih stane poučavati u mnogočemu.

A u kasni već sat pristupe mu učenici pa mu reknu: »Pust je ovo kraj i već je kasno. Otpusti ih da odu po okolnim zaseocima i selima i kupe sebi što za jelo.« No on im odgovori: »Podajte im vi jesti.« Kažu mu: »Da pođemo i kupimo za dvjesta denara kruha pa da im damo jesti?«

A on će im: »Koliko kruhova imate? Idite i vidite!« Pošto izvidješe, kažu: »Pet, i dvije ribe.« I zapovjedi im da sve, u skupinama, posjedaju po zelenoj travi. I pružiše se po sto i po pedeset na svaku lijehu.

On uze pet kruhova i dvije ribe, pogleda na nebo, izreče blagoslov pa razlomi kruhove i davaše učenicima da posluže ljude. Tako i dvije ribe razdijeli svima.

I jeli su svi i nasitili se. I od ulomaka nakupiše dvanaest punih košara, a i od riba. A jelo je pet tisuća muškaraca.

Pjeva se prikladni Psalam, ili sluša instrumentalna skladba ili se kratko ostane u šutnji.

Čitač 3.

Isus hoda po moru

On odmah prisili učenike da uđu u lađu i da se prebace prijeko, prema Betsaidi, dok on otpusti mnoštvo. I pošto se rasta s ljudima, otiđe u goru da se pomoli.

Uvečer pak lađa bijaše posred mora, a on sam na kraju. Vidjevši kako se muče veslajući, jer im bijaše protivan vjetar, oko četvrte noćne straže dođe k njima hodeći po moru. I htjede ih mimoići. A oni, vidjevši kako hodi po moru, pomisliše da je utvara pa kriknuše. Jer svi su ga vidjeli i prestrašili se. A on im odmah progovori: »Hrabro samo! Ja sam! Ne bojte se!« I uziđe k njima u lađu, a vjetar utihnu. I veoma se, prekomjerno, snebivahu; još ne shvatiše ono o kruhovima, nego im srce bijaše stvrđnuto.

Ozdravljenje u genezaretskom kraju

Pošto doploviše na kraj, dođu u Genezaret i pristanu. Kad iziđu iz lađe, ljudi ga odmah prepoznaju pa oblete sav onaj kraj. I počnu donositi na nosilima bolesnike onamo gdje bi čuli da se on nalazi. I kamo bi god ulazio - u sela, u gradove, u zaseoke - po trgovima bi stavljali bolesnike i molili ga da se dotaknu makar skuta njegove haljine. I koji bi ga se god dotakli, ozdravljali bi.

Prepirka o farizejskim predajama

7 Skupe se oko njega farizeji i neki od pismoznanaca koji dođoše iz Jeruzalema. I opaze da neki njegovi učenici jedu kruh nečistih, to jest neopranih ruku.

A farizeji i svi Židovi ne jedu ako prije temeljito ne operu ruke; drže se predaje starih. Niti s trga što jedu ako prije ne operu. Mnogo toga još ima što zbog predaje drže: pranje čaša, vrčeva i lonaca.

Zato farizeji i pismoznanci upitaju Isusa: »Zašto tvoji učenici ne postupaju po predaji starih, nego nečistih ruku blaguju?«

A on im reče: »Dobro prorokova Izaija o vama, licemjери, kad napisa: *Ovaj me narod usnama časti, a srce mu je daleko od mene. Uzalud me štujju naučavajući nauke - uredbe ljudske.*

Napustili ste zapovijed Božju, a držite se predaje ljudske.«

Još im govoraše: »Lijepo! Dokidate Božju zapovijed da biste sačuvali svoju predaju. Mojsije doista reče: *Poštuj oca svoga i majku svoju. I: Tko prokune oca ili majku, smrću neka se kazni.* A vi velite: 'Rekne li tko ocu ili majci: Pomoć koja te od mene ide neka bude 'korban', to jest sveti dar', takvome više ne dopuštate ništa učiniti za oca ili majku. Tako dokidate riječ Božju svojom predajom, koju sami sebi predadoste. I još štošta tomu slično činite.« Tada ponovno dozove mnoštvo i stane govoriti: »Poslušajte me svi i razumijte! Ništa što izvana ulazi u čovjeka ne može ga onečistiti, nego što iz čovjeka izlazi - to ga onečišćuje. Tko ima uši da čuje, neka čuje!«

I kad od mnoštva uđe u kuću, upitaše ga učenici za prispodobu. I reče im: »Tako? Ni vi ne razumijete? Ne shvaćate li da čovjeka ne može onečistiti što u nj ulazi jer mu ne ulazi u srce, nego u utrobu te izlazi u zahod?« Tako on očisti sva jela.

Još dometnu: »Što iz čovjeka izlazi, te onečišćuje čovjeka. Ta iznutra, iz srca čovječjega, izlaze zle namisli, bludništva, krađe, ubojstva, preljubi, lakomstva, opakosti, prijevara, razuzdanost, zlo oko, psovka, uznositost, bezumlje. Sva ta zla iznutra izlaze i onečišćuju čovjeka.«

*Pjeva se prikladni Psalam, ili sluša instrumentalna skladba
ili se kratko ostane u šutnji.*

Čitač 4.

III. ISUSOVO DJELOVANJE IZVAN GALILEJE

Vjera jedne strankinje

Odande otiđe u kraj tirski. I uđe u neku kuću. Htio je da nitko ne sazna, ali se nije mogao sakriti, nego odmah doču žena koje kćerica imaše duha nečistoga. Ona dođe i pade mu pred noge. A žena bijaše Grkinja, Sirofeničanka rodom. I moljaše ga da joj iz kćeri istjera zloduha. A on joj govoraše: »Pusti da se prije nasite djeca! Ne priliči uzeti kruh djeci i baciti ga psićima.« A ona će mu: »Da, Gospodine! Ali i psići ispod stola jedu od mrvica dječjih.« Reče joj: »Zbog te riječi idi, izišao je iz tvoje kćeri zloduh.« I ode kući te nađe dijete gdje leži na postelji, a zloduh je bio izišao.

Ozdravljenje gluhog mucavca

Zatim se ponovno vrati iz krajeva tirskih pa preko Sidona dođe Galilejskom moru, u krajeve dekapolske.

Donesu mu nekoga gluhog mucavca pa ga zamole da stavi na nj ruku. On ga uzme nasamo od mnoštva, utisne svoje prste u njegove uši, zatim pljune i dotakne se njegova jezika. Upravi pogled u nebo,

uzdahne i kaže mu: »Effata!« - to će reći: »Otvori se!« I odmah mu se otvoriše uši i razdriješi spona jezika te stade govoriti razgovijetno.

A Isus im zabrani da nikome ne kazuju. No što im je on više branio, oni su to više razglašavali i preko svake mjere zadivljeni govorili: »Dobro je sve učinio! Gluhima daje čuti, nijemima govoriti!«

Isus hrani četiri tisuće ljudi

8 Onih se dana opet skupio silan svijet. Budući da nisu imali što jesti, dozva Isus učenike pa im reče: »Žao mi je naroda jer su već tri dana uza me i nemaju što jesti. Ako ih otpravim gladne njihovim kućama, klonut će putom. A neki su od njih došli iz daleka.« Učenici mu odgovore: »Otkuda bi ih tko ovdje u pustinji mogao nahraniti kruhom?« On ih zapita: »Koliko kruhova imate?« Oni odgovore: »Sedam.« Nato zapovjedi mnoštvu da posjeda po zemlji. I uze sedam kruhova, zahvali, razlomi i davaše svojim učenicima da posluže. I poslužiše mnoštvu. A imali su i malo ribica. Blagoslovi i njih te reče da i to posluže. I jeli su i nasitili se. A od preteklih ulomaka odniješe sedam košara. Bilo ih je oko četiri tisuće. Tada ih otpusti, a sam sa svojim učenicima odmah uđe u lađu i ode u kraj dalmanutski.

Znak s neba

Tada istupiše farizeji i počese raspravljati s njime. Iskušavajući ga, zatraže od njega znak s neba. On uzdahnu iz sve duše i reče: »Zašto ovaj naraštaj traži znak? Zaista, kažem vam, ovome se naraštaju neće dati znak.« Tada ih ostavi, ponovno uđe u lađu pa otiđe prijeko.

Kvasac farizejski

A zaboraviše ponijeti kruha; imali su samo jedan kruh sa sobom na lađi. Nato ih Isus opomenu: »Pazite, čuvajte se kvasca farizejskog i kvasca Herodova!« Oni, zamišljeni, među sobom govorahu: »Kruha nemamo.« Zamijetio to Isus pa im reče: »Zašto ste zamišljeni što kruha nemate? Zar još ne shvaćate i ne razumijete? Zar vam je srce stvrdnuto? Oči imate, a ne vidite; uši imate, a ne čujete?

Zar se ne sjećate? Kad sam ono razlomio pet kruhova na pet tisuća, koliko punih košara ulomaka odnijeste?« Kažu mu: »Dvanaest.« »A kada razlomih sedam na četiri tisuće, koliko punih košara ulomaka odnijeste?« Odgovore: »Sedam.« A on će njima: »I još ne razumijete?«

Ozdravljenje slijepca iz Betsaide

Dođu u Betsaidu, dovedu mu slijepca pa ga zamole da ga se dotakne. On uhvati slijepca za ruku, izvede ga iz sela, pljunu mu u oči, stavi na nj ruke i zapita ga: »Vidiš li što?« Slijepac upilji pogled i reče: »Opažam ljude; vidim nešto kao drveće... hodaju.« Tada mu Isus opet stavi ruke na oči i slijepac progleda i ozdravi te je mogao sve jasno na daleko vidjeti. Tada ga posla kući i reče mu: »Ne ulazi u selo.«

Petrova vjeroispovijest

I krenu Isus i njegovi učenici u sela Cezareje Filipove. Putem on upita učenike: »Što govore ljudi, tko sam ja?« Oni mu rekoše: »Da si Ivan Krstitelj, drugi da si Ilija, treći opet da si neki od proroka.« On njih upita: »A vi, što vi kažete, tko sam ja?« Petar prihvati i reče: »Ti si Pomazanik – Krist!« I zaprijeti im da nikomu ne kazuju o njemu.

*Pjeva se prikladni Psalam, ili sluša instrumentalna skladba
ili se kratko ostane u šutnji.*

Treći susret

Mk 8,31 – 12,44

Čitač 1.

Prvi navještaj muke i uskrsnuća

Isus poče ih poučavati kako Sin Čovječji treba da mnogo pretrpi, da ga starješine, glavari svećenički i pismoznanci odbace, da bude ubijen i nakon tri dana da ustane. Otvoreno im to govoraše. Petar ga uze u stranu i poče odvrćati. A on se okrenu, pogleda svoje učenike pa zaprijeti Petru: »Nosi se od mene, sotonu, jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko!«

Hoće li tko za mnom...

Tada dozva narod i učenike pa im reče: »Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom. Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene i evanđelja, spasić ga. Ta što koristi čovjeku steći sav svijet, a životu svojemu nauditi? Ta što da čovjek dadne u zamjenu za život svoj? Doista, tko se zastidi mene i mojih riječi u ovom preljubničkom i grešničkom naraštaju - njega će se stidjeti i Sin Čovječji kada dođe u slavi Oca svoga zajedno sa svetim anđelima.«

9 Još im govoraše: »Zaista, kažem vam, neki od ovdje nazočnih neće okusiti smrti dok ne vide da je kraljevstvo Božje došlo u sili.«

Preobraženje

Nakon šest dana uze Isus sa sobom Petra, Jakova i Ivana i povede ih na goru visoku, u osamu, same, i preobrazi se pred njima. I haljine mu postadoše sjajne, bijele veoma - nijedan ih bjelilac na

zemlji ne bi mogao tako izbijeliti. I ukaza im se Ilija s Mojsijem te razgovarahu s Isusom.

A Petar prihvati i reče Isusu: »Učitelju, dobro nam je ovdje biti! Načinimo tri sjenice: tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliji jednu.« Doista nije znao što da kaže jer bijahu prestrašeni.

I pojavi se oblak i zasjeni ih, a iz oblaka se začu glas: »Ovo je Sin moj, Ljubljeni! Slušajte ga!« I odjednom, obazrevši se uokolo, nikoga uza se ne vidješe doli Isusa sama.

Dok su silazili s gore, naloži im da nikomu ne pripovijedaju što su vidjeli dok Sin Čovječji od mrtvih ne ustane. Oni održaše tu riječ, ali se među sobom pitahu što znači to njegovo »od mrtvih ustati« pa ga upitaju: »Zašto pismoznanci govore da prije treba da dođe Ilija?« A on im reče: »Ilija će, doduše, prije doći i sve obnoviti. Pa kako ipak piše o Sinu Čovječjem da će mnogo pretrpjeti i biti prezren? Ali, velim vam: Ilija je već došao i oni učiniše s njim što im se prohtjelo, kao što piše o njemu.«

Padavičar

Kada dođoše k učenicima, ugledaše oko njih silan svijet i pismoznance kako raspravljaju s njima. Čim ga sve ono mnoštvo ugleda, iznenađeno brže pohrli pozdraviti ga. A on ih upita: »Što to raspravljaste s njima?« Odvrati netko iz mnoštva: »Učitelju, dovedoh k tebi svoga sina koji ima nijemoga duha. Gdje ga god zgrabi, obara ga, a on pjeni, škripi zubima i koči se. Rekoh tvojim učenicima da ga izagnaju, ali ne mogoše.«

On im odvrati: »O rode nevjerni! Dokle mi je biti s vama? Dokle li vas podnositi? Dovedite ga k meni!« I dovedoše ga k njemu. Čim zloduh ugleda Isusa, potrese dječakom i on se, oboren na zemlju, stane valjati i pjeniti. Isus upita njegova oca: »Koliko je vremena kako mu se to događa?« On reče: »Od djetinjstva! A često ga znade baciti i u vatru i u vodu da ga upropasti. Nego, ako što možeš, pomози nam, imaj samilosti s nama!« Nato mu Isus reče: »Što? Ako možeš? Sve je moguće onomu koji vjeruje!« Dječakov otac brže povika: »Vjerujem!

Pomozi mojoj nevjeri!« Vidjevši da svijet odasvud grne, Isus zaprijeti nečistomu duhu: »Nijemi i gluhi duše, ja ti zapovijedam, iziđi iz nje-ga i da nisi više u nj ušao!« Zloduh nato zaviče, žestoko strese dječaka te iziđe, a on osta kao mrtav te su mnogi govorili da je umro. No Isus ga dohvati za ruku, podiže ga i on ustade.

Kad Isus uđe u kuću, upitaše ga učenici nasamo: »Kako to da ga mi ne mogosmo izagnati?« Odgovori im: »Ovaj se rod ničim drugim ne može izagnati osim molitvom i postom.«

Pjeva se prikladni Psalam, ili sluša instrumentalna skladba ili se kratko ostane u šutnji.

Čitač 2.

Drugi navještaj muke i uskrsnuća

Otišavši odande, prolažahu kroz Galileju. On ne htjede da to itko sazna. Jer poučavaše svoje učenike. Govoraše im: »Sin Čovječji predaje se u ruke ljudima. Ubit će ga, ali će on, ubijen, nakon tri dana ustati.«No oni ne razumješe te besjede, a bojahu ga se pitati.

Tko je najveći?

I dođoše u Kafarnaum. I već u kući upita ih: »Što ste putem raspravljali?« A oni umukoše jer putem među sobom razgovarahu o tome tko je najveći. On sjede i dozove dvanaestoricu te im reče: »Ako tko želi biti prvi, neka bude od svih posljednji i svima poslužitelj!« I uzme dijete, postavi ga posred njih, zagrli ga i reče im: »Tko god jedno ovakvo dijete primi u moje ime, mene prima. A tko mene prima, ne prima mene, nego onoga koji mene posla.«

Tko nije protiv nas, za nas je

Reče mu Ivan: »Učitelju, vidjesmo jednoga kako u tvoje ime izgoni zloduhe. Mi smo mu branili jer ne ide s nama.« A Isus reče: »Ne branite mu! Jer nitko ne može učiniti nešto silno u moje ime pa me ubrzo zatim pogrditi. Tko nije protiv nas, za nas je.«

Ljubav prema učenicima

»Uistinu, tko vas napoji čašom vode u ime toga što ste Kristovi, zaista, kažem vam, neće mu propasti plaća.«

Sablazan

»Onomu naprotiv tko bi sablaznio jednoga od ovih najmanjih što vjeruju, daleko bi bolje bilo da s mlinskim kamenom o vratu bude bačen u more.«

»Pa ako te ruka sablažnjava, odsijeci je. Bolje ti je sakatu ući u život, nego s obje ruke otići u pakao, u oganj neugasivi. I ako te noga sablažnjava, odsijeci je. Bolje ti je hromu ući u život, nego s obje noge biti bačen u pakao. I ako te oko sablažnjava, iskopaj ga. Bolje ti je jednooku ući u kraljevstvo Božje, nego s oba oka biti bačen u pakao, gdje crv njihov ne gine niti se oganj gasi.

Uistinu, ognjem će svaki od njih biti poslan.

Dobra je sol. Ali ako sol postane neslana, čime ćete nju začiniti? Imajte sol u sebi, a mir među sobom!«

Nerazrješivost ženidbe

10 Krenuvši odande, dođe u judejski kraj i na onu stranu Jordana. I opet mnoštvo nagru k njemu, a on ih po svojem običaju ponovno poučavaše.

A pristupe farizeji pa, da ga iskušaju, upitaše: »Je li mužu dopušteno otpustiti ženu?« On im odgovori: »Što vam zapovjedi Mojsije?« Oni rekoše: »Mojsije je dopustio napisati otpusno pismo i - otpustiti.« A Isus će im: »Zbog okorjelosti srca vašega napisa vam on tu zapovijed. Od početka stvorenja muško i žensko stvori ih. Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu; i dvoje njih bit će jedno tijelo. Tako više nisu dvoje, nego jedno tijelo. Što dakle Bog združi, čovjek neka ne rastavlja!«

U kući su ga učenici ponovno o tome ispitivali. I reče im: »Tko otpusti svoju ženu pa se oženi drugom, čini prema prvoj preljub. I ako žena napusti svoga muža pa se uda za drugoga, čini preljub.«

Isus i djeca

Donosili mu dječicu da ih se dotakne, a učenici im branili. Opazivši to, Isus se ozlovolji i reče im: »Pustite dječicu neka dolaze k meni; ne priječite im jer takvih je kraljevstvo Božje! Zaista, kažem vam, tko ne primi kraljevstva Božjega kao dijete, ne, u nj neće ući.« Nato ih zagrli pa ih blagoslivljaše polazući na njih ruke.

Pjeva se prikladni Psalam, ili sluša instrumentalna skladba ili se kratko ostane u šutnji.

Čitač 3.

Opasnost bogatstva

I dok je izlazio na put, dotrči netko, klekne preda nj pa ga upita: »Učitelju dobri, što mi je činiti da baštinim život vječni?« Isus mu reče: »Što me zoveš dobrim? Nitko nije dobar doli Bog jedini! Zapovijedi znadeš:

Ne ubij!

Ne čini preljuba!

Ne ukradi!

Ne svjedoči lažno!

Ne otmi!

Poštuj oca svoga i majku!"

On mu odgovori: »Učitelju, sve sam to čuvao od svoje mladosti.« Isus ga nato pogleda, zavoli ga i rekne mu: »Jedno ti nedostaje! Idi i što imaš, prodaj i podaj siromasima pa ćeš imati blago na nebu. A onda dođi i idi za mnom.« On se na tu riječ smrkne i ode žalostan jer imaše velik imetak.

Isus zaokruži pogledom pa će svojim učenicima: »Kako li će teško imućnici u kraljevstvo Božje!« Učenici ostadoše zapanjeni tim njegovim riječima. Zato im Isus ponovi: »Djeco, kako je teško u kraljevstvo Božje! Lakše je devi kroz ušice iglene nego bogatašu u kraljevstvo Božje.«

Oni se još većma snebivahu te će jedan drugome: »Pa tko se on-
da može spasiti?« Isus upre u njih pogled i reče: »Ljudima je nemo-
guće, ali ne Bogu! *Ta Bogu je sve moguće!*«

Petar mu poče govoriti: »Evo, mi sve ostavismo i pođosmo za
tobom.« Reče Isus: »Zaista, kažem vam, nema ga tko ostavi kuću, ili
braću, ili sestre, ili majku, ili oca, ili djecu, ili polja poradi mene i po-
radi evanđelja, a da ne bi sada, u ovom vremenu, s progonstvima
primio stostruko kuća, i braće, i sestara, i majki, i djece, i polja - i u
budućem vijeku život vječni. A mnogi prvi bit će posljednji i poslje-
dnji prvi.«

Treći navještaj muke i uskrsnuća

Putovali su tako uzlazeći u Jeruzalem. Isus je išao pred njima te
bijahu zaprepašteni, a oni koji su išli za njima, prestrašeni.

Tada Isus opet uze dvanaesticu i poče im kazivati što će ga
zadesiti: »Evo, uzlazimo u Jeruzalem i Sin Čovječji bit će predan gla-
varima svećeničkim i pismoznancima. Osudit će ga na smrt, predati
poganima, izrugati i popljuvati. Izbičevat će ga, ubit će ga, ali on će
nakon tri dana ustati.«

Molba Zebedejevih sinova

I pristupe mu Jakov i Ivan, sinovi Zebedejevi, govoreći mu:
»Učitelju, htjeli bismo da nam učiniš što te zaištemo.« A on će im:
»Što hoćete da vam učinim?" Oni mu rekoše: »Daj nam da ti u slavi
tvojoj sjednemo jedan zdesna, a drugi slijeva.« A Isus im reče: »Ne
znate što ištete. Možete li piti čašu koju ja pijem, ili krstiti se krstom
kojim se ja krstim?" Oni mu rekoše: »Možemo.« A Isus će im: »Čašu
koju ja pijem pit ćete i krstom kojim se ja krstim bit ćete kršteni, ali
sjesti meni zdesna ili slijeva nisam ja vlastan dati - to je onih kojima
je pripravljeno.«

Kad su to čula ostala desetorica, počese se gnjeviti na Jakova i Ivana. Zato ih Isus dozva i reče im: »Znate da oni koji se smatraju vladarima gospoduju svojim narodima i velikaši njihovi drže ih pod vlašću. Nije tako među vama! Naprotiv, tko hoće da među vama bude najveći, neka vam bude poslužitelj! I tko hoće da među vama bude prvi, neka bude svima sluga. Jer ni Sin Čovječji nije došao da bude služen, nego da služi i život svoj daje kao otkupninu za mnoge.«

Jerihonski slijepac Bartimej

Dođu tako u Jerihon. Kad je Isus s učenicima i sa silnim mnoštvom izlazio iz Jerihona, kraj puta je sjedio slijepi prosjak Bartimej, sin Timejev. Kad je čuo da je to Isus Nazarećanin, stane vikati: »Sine Davidov, Isuse, smiluj mi se!« Mnogi ga ušutkivahu, ali on još jače vikaše: »Sine Davidov, smiluj mi se!« Isus se zaustavi i reče: »Pozovite ga!« I pozovu slijepca sokoleći ga: »Ustani! Zove te!« On baci sa sebe ogrtač, skoči i dođe Isusu. Isus ga upita: »Što hoćeš da ti učinim?« Slijepac mu reče: »Učitelju moj, da progledam.« Isus će mu: »Idi, vjera te tvoja spasila!« I on odmah progleda i uputi se za njim.

Pjeva se prikladni Psalam, ili sluša instrumentalna skladba ili se kratko ostane u šutnji.

Čitač 4.

IV. ISUSOVO DJELOVANJE U JERUZALEMU

Mesijanski ulazak u Jeruzalem

11 Kad se približe Jeruzalemu, Betfagi i Betaniji, do Maslinske gore, pošalje dva učenika i kaže im: »Hajdete u selo pred vama. Čim u nj uđete, naći ćete privezano magare koje još nitko nije zajahao. Odriješite ga i vodite. Ako vam tko reče: 'Što to radite?' recite: 'Gospodinu treba', i odmah će ga ipak ovamo pustiti.«

Otiđoše i nađoše magare privezano uz vrata vani na cesti i odriješe ga. A neki od nazočnih upitaše: »Što radite? Što driješite magare?« Oni im odvrate kako im reče Isus. I pustiše ih. I dovedu magare Isusu, prebace preko njega svoje haljine i on zajaha na nj. Mnogi prostriješe svoje haljine po putu, a drugi narezaše zelenih grana po poljima. I oni pred njim i oni za njim klicahu: »Hosana! Blagoslovljen Onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Blagoslovljeno kraljevstvo oca našega Davida koji dolazi! Hosana u visinama!«

I uđe u Jeruzalem, u Hram. I sve uokolo razgleda, pa kako već bijaše kasno, pođe s dvanaesticom u Betaniju.

Neplodna smokva

Sutradan su izlazili iz Betanije, a on ogladnje. Ugleda izdaleka lisnatu smokvu i priđe ne bi li na njoj što našao. Ali došavši bliže, ne nađe ništa osim lišća jer ne bijaše vrijeme smokvama. Tada reče smokvi: »Nitko nikada više ne jeo s tebe!" Čuli su to njegovi učenici.

Izgon trgovaca iz Hrama

Stignu tako u Jeruzalem. On uđe u Hram i stane izgoniti one koji su prodavali i kupovali u Hramu. Mjenjačima isprevrta stolove i prodavačima golubova klupe. I ne dopusti da itko išta pronese kroz Hram. Učio ih je i govorio: »Nije li pisano: Dom će se moj zvati Dom molitve za sve narode? A vi od njega načinili pećinu razbojničku!"

Kada su za to dočuli glavari svećenički i pismoznanci, tražili su kako da ga pogube. Uistinu, bojahu ga se jer je sav narod bio očaran njegovim naukom. A kad se uvečerilo, izlazili su iz grada.

Osušena smokva. Vjera i molitva

Kad su ujutro prolazili mimo one smokve, opaze da je usahla do korijena. Petar se prisjeti pa će Isusu: »Učitelju, pogledaj! Smokva koju si prokleo usahnu.« Isus im odvratil: »Imajte vjeru Božju. Zaista, kažem vam, rekne li tko ovoj gori: 'Digni se i baci u more!' i u srcu svome ne posumnja, nego vjeruje da će se dogoditi to što kaže - doista, bit će mu! Stoga vam kažem: Sve što god zamolite i zaištete, vjeruj-

te da ste postigli i bit će vam! No kad ustanete na molitvu, otpustite ako što imate protiv koga da i vama Otac vaš, koji je na nebesima, otpusti vaše prijestupke.«

Odakle Isusu vlast?

I dođu opet u Jeruzalem. Dok je obilazio Hramom, dođu k njemu glavari svećenički, pismoznanci i starješine. I govorahu mu: »Kojom vlašću to činiš? Ili tko ti dade tu vlast da to činiš?" A Isus im reče: »Jedno ću vas upitati. Odgovorite mi, pa ću vam kazati kojom vlašću ovo činim. Krst Ivanov bijaše li od Neba ili od ljudi? Odgovorite mi!« A oni umovahu među sobom: »Reknemo li 'od Neba', odvratit će 'Zašto mu dakle ne povjerovaste?' Nego, da reknemo 'od ljudi!'« - Bojahu se mnoštva. Ta svi Ivana smatrahu doista prorokom. I odgovore Isusu: »Ne znamo.« A Isus će im: »Ni ja vama neću kazati kojom vlašću ovo činim.«

Pjeva se prikladni Psalam, ili sluša instrumentalna skladba ili se kratko ostane u šutnji.

Čitač 5.

Vinogradari ubojice

12 I uze im zboriti u prisposodobama: Čovjek vinograd posadi, ogralom ogradi, iskopa tijesak i kulu podiže pa ga iznajmi vinogradarima i otputova. I u svoje vrijeme posla vinogradarima slugu da od njih uzme dio uroda vinogradarskoga. A oni ga pograbiše, istukoše i otposlaše praznih ruku. I opet posla k njima drugog slugu: i njemu razbiše glavu i izružiše ga. Trećega također posla: njega ubiše. Tako i mnoge druge: jedne istukoše, druge pobiše.«

»Još jednoga imaše, sina ljubljenoga. Njega naposljetku posla k njima misleći: 'Poštovat će sina moga.' Ali ti vinogradari među sobom rekoše: 'Ovo je baštinik! Hajde da ga ubijemo i baština će biti naša.' I pograbe ga, ubiju i izbace iz vinograda.«

»Što li će učiniti gospodar vinograda? Doći će i pobiti te vinogradare i dati vinograd drugima. Niste li čitali ovo Pismo:

*Kamen što ga odbaciše graditelji,
postade kamen zaglavni.
Gospodnje je to djelo -
kakvo čudo u očima našim!«*

I tražili su da ga uhvate, ali se pobojaše mnoštva. Razumješe da je protiv njih izrekao prisposobu pa ga ostave i odu.

Porez caru

I pošalju k njemu neke od farizeja i herodovaca da ga uhvate u riječi. Oni dođu i kažu mu: »Učitelju, znamo da si istinit i ne mariš tko je tko jer nisi pristran, nego po istini učiš putu Božjemu. Je li dopušteno dati porez caru ili nije? Da damo ili da ne damo?« A on im reče prozirući njihovo licemjerje: »Što me iskušavate? Donesite mi denar da vidim!« Oni doniješe. I reče im: »Čija je ovo slika i natpis?« A oni će mu: »Carev.« A Isus im reče: »Caru podajte carevo, a Bogu Božje!« I divili su mu se.

Uskrsnuće mrtvih

Dođu k njemu saduceji, koji vele da nema uskrsnuća, i upitaju ga: »Učitelju, Mojsije nam napisao: Umre li čiji brat i ostavi ženu, a ne ostavi djeteta, neka njegov brat uzme tu ženu te podigne porod bratu svomu. Sedmero braće bijaše. Prvi uze ženu i umrije ne ostavivši poroda. I drugi je uze te umrije ne ostavivši poroda. I treći jednako tako. I sedmorica ne ostaviše poroda. Najposlije i žena umrije. Komu će biti žena o uskrsnuću, kad uskrsnu? Jer sedmorica su je imala za ženu.«

Reče im Isus: »Niste li u zabludi zbog toga što ne razumijete Pisma ni sile Božje? Ta kad od mrtvih ustaju, niti se žene niti udavaju, nego su kao anđeli na nebesima. A što se tiče mrtvih, da ustaju, niste li čitali u knjizi Mojsijevoj ono o grmu, kako Mojsiju reče Bog: Ja sam Bog Abrahamov i Bog Izakov i Bog Jakovljev? Nije on Bog mrtvih, nego živih. Uvelike se varate.«

Najveća zapovijed

Tada pristupi jedan od pismoznanaca koji je slušao njihovu raspravu. Vidjevši da im je dobro odgovorio, upita ga: »Koja je zapovijed prva od sviju?« Isus odgovori: »Prva je: Slušaj, Izraele! Gospodin Bog naš Gospodin je jedini. Zato ljubi Gospodina Boga svojega iz svega srca svojega, i iz sve duše svoje, i iz svega uma svoga, i iz sve snage svoje!«

»Druga je: Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga. Nema druge zapovijedi veće od tih.«

Nato će mu pismoznamac: »Dobro, učitelju! Po istini si kazao: On je jedini, nema drugoga osim njega. Njega ljubiti iz svega srca, iz svega razuma i iz sve snage i ljubiti bližnjega kao sebe samoga - više je nego sve paljenice i žrtve.«

Kad Isus vidje kako je pametno odgovorio, reče mu: »Nisi daleko od kraljevstva Božjega!« I nitko se više nije usuđivao pitati ga.

Krist, Sin i Gospodin Davidov

A naučavajući u Hramu, uze Isus govoriti: »Kako pismoznanci kažu da je Krist sin Davidov? A sam David reče u Duhu Svetome:

Reče Gospod Gospodinu mojemu:

'Sjedni mi zdesna

dok ne položim neprijatelje tvoje

za podnožje nogama tvojim!'

Sam ga David zove Gospodinom. Kako mu je onda sin?«

Isusov sud o pismoznancima

Silan ga je svijet s užitkom slušao. A on im u pouci svojoj govoraše: »Čuvajte se pismoznanaca, koji rado idu u dugim haljinama, vole pozdrave na trgovima, prva sjedala u sinagogama i pročelja na gozbama; proždiru kuće udovičke, još pod izlikom dugih molitava. Stići će ih to oštija osuda!«

Udovičin novčić

Potom sjede nasuprot riznici te promatraše kako narod baca sitniš u riznicu. Mnogi bogataši bacahu mnogo. Dođe i neka siromašna udovica i baci dva novčića, to jest jedan kvadrant. Tada dozove svoje učenike i reče im: »Doista, kažem vam, ova je sirota udovica ubacila više od svih koji ubacuju u riznicu. Svi su oni zapravo ubacili od svoga suviška, a ona je od svoje sirotinje ubacila sve što je imala, sav svoj žitak.«

*Pjeva se prikladni Psalam, ili sluša instrumentalna skladba
ili se kratko ostane u šutnji.*

Četvrti susret

Mk 13,1 – 16,20

Čitač 1.

Eshatološka besjeda - Dovršenje Božjega djela

13 Kad je izlazio iz Hrama, rekne mu jedan od njegovih učenika: »Učitelju, gledaj! Kakva li kamenja, kakvih li zdanja!« Isus mu odvrati: »Vidiš li ta veličanstvena zdanja? Ne, neće se ostaviti ni kamen na kamenu nerazvaljen.«

Dok je zatim na Maslinskoj gori sjedio sučelice Hramu, upitaju ga nasamo Petar, Jakov, Ivan i Andrija: »Reci nam kada će to biti i na koji se znak sve to ima svršiti?«

Početak nevolja

Tada im Isus poče govoriti: »Pazite da vas tko ne zavede. Mnogi će doći u moje ime i govoriti: *Ja sam!* I mnoge će zavesti. Kada pak čujete za ratove i za glasove o ratovima, ne uznemirujte se. Treba da se to dogodi, ali to još nije svršetak.«

»*Narod će ustati protiv naroda, kraljevstvo protiv kraljevstva. Bit će potresa po raznim mjestima, bit će gladi. To je početak truda.*«

»Vi pak pazite sami na sebe. Predavat će vas vijećima i tući vas u sinagogama, pred upraviteljima i kraljevima stajat ćete zbog mene, njima za svjedočanstvo. A treba da se najprije svim narodima propovijeda evanđelje.«

»Kad vas budu vodili na izručenje, ne brinite se unaprijed što ćete govoriti, nego govorite što vam bude dano u onaj čas. Ta niste vi koji govorite, nego Duh Sveti. Predavat će na smrt brat brata i otac sina. *Djeca će ustajati na roditelje i ubijati ih. Svi će vas zamrziti zbog imena moga. Ali tko ustraje do svršetka, bit će spašen.*«

Propast Jeruzalema

»I kad vidite da *grozota pustoši* stoluje gdje joj nije mjesto - tko čita, neka razumije - koji se tada zateknu u Judeji, neka bježe u gore! Tko bude na krovu, neka ne silazi i ne ulazi u kuću da iz nje što uzme. I tko bude u polju, neka se ne okreće natrag da uzme ogrtač!«

»Jao trudnicama i dojiljama u one dane! A molite da to ne bude zimi jer će onih dana biti *tjeskoba kakve ne bi od početka stvorenja*, koje stvori Bog, *sve do sada*, a neće je ni biti. I kad Gospodin ne bi skratio dane one, nitko se ne bi spasio. No poradi izabranih, koje on sebi izabra, skratio je on te dane.«

»Ako vam tada tko rekne: 'Evo Krista ovdje! Eno ondje!' - ne vjerujte. Ustat će doista lažni kristi i *lažni proroci* i tvorit će *znamenja i čudesu* da, bude li moguće, zavedu izabrane. Vi dakle budite na oprezu! Evo, prorekao sam vam sve!«

Dolazak Sina Čovječjega

Nego, u one dane, nakon one nevolje,
sunce će pomrčati
i mjesec neće više svijetljeti
a zvijezde će s neba padati
i sile će se nebeske poljuljati.

Tada će ugledati *Sina Čovječjega* gdje dolazi na oblacima s velikom moći i slavom. I razaslat će anđele i *sabrati* svoje izabranike s četiri vjetra, s kraja zemlje do na kraj neba.

Vrijeme Dolaska neizvjesno

»A od smokve se naučite prisposobi! Kad joj grana već omekša i lišće potjera, znate: ljeto je blizu. Tako i vi kad vidite da se to zbiva, znajte: blizu je, na vratima! Zaista, kažem vam, ne, neće uminuti naraštaj ovaj dok se sve to ne zbude. Nebo će i zemlja uminuti, ali riječi moje ne, neće uminuti.«

»A o onom danu i času nitko ne zna, pa ni anđeli na nebu, ni Sin, nego samo Otac.«

Bdijte!

»Pazite! Bdijte jer ne znate kada je čas. Kao kad ono čovjek neki polazeći na put ostavi svoju kuću, upravu povjeri slugama, svakomu svoj posao, a vrataru zapovjedi da bdije. Bdijte, dakle, jer ne znate kad će se domaćin vratiti - da li uvečer ili o ponoći, da li za prvih pije-tlova ili ujutro - da vas ne bi našao pozaspale ako iznenada dođe.»

»Što vama kažem, svima kažem: Bdijte!«

*Pjeva se prikladni psalam, ili sluša instrumentalna skladba
ili se kratko ostane u šutnji.*

Čitač 2.

V. ISUSOVA MUKA I USKRSNUĆE

Zavjera protiv Isusa

14 Za dva dana bijaše Pasha i Beskvasni kruhovi. Glavari svećenički i pismoznanci tražili su kako da ga na prijevaru uhvate i ubiju. Jer se govorilo: »Nikako ne na Blagdan da ne nastane pobuna naroda.«

Pomazanje u Betaniji

I kad je u Betaniji, u kući Šimuna Gubavca, bio za stolom, dođe neka žena s alabastrenom posudicom prave skupocjene nardove pomasti. Razbi posudicu i poli ga po glavi. A neki negodovahu te će jedan drugomu: »Čemu to rasipanje pomasti? Mogla se pomast prodati za više od tristo denara i dati siromasima.« I otresahu se na nju. A Isus reče: »Pustite je, što joj dodijavate? Dobro djelo učini na meni. Ta siromaha svagda imate uza se i kad god hoćete možete im dobro činiti, a mene nemate svagda. Učinila je što je mogla: unaprijed mi pomaza tijelo za ukop. Zaista, kažem vam, gdje se god bude propovijedalo evanđelje, po svem svijetu, navješćivat će se i ovo što ona učini - njoj na spomen.«

Judina izdaja

A Juda Iškariotski, jedan od dvanaestorice, ode glavarima svećeničkim da im ga preda. Kad su oni to čuli, obradovali su se i obećali mu dati novca. I tražio je zgodu da ga preda.

Pashalna večera

Prvoga dana Beskvasnih kruhova, kad se žrtvovala pasha, upitaju učenici Isusa: »Gdje hoćeš blagovati pashu, da odemo i pripravimo?" On pošalje dvojicu učenika i rekne im: »Idite u grad i namjerite se na čovjeka koji nosi krčag vode. Pođite za njim pa gdje on uđe, recite domaćinu: 'Učitelj pita: Gdje mi je svratište u kojem bih blagovao pashu sa svojim učenicima?' I on će vam pokazati na katu veliko blagovalište, prostrto i spremljeno. Ondje nam pripravite.«

Učenici odu, dođu u grad i nađu kako im on reče te priprave pashu. A uvečer dođe on s dvanaesticom.

I dok bijahu za stolom te blagovahu, reče Isus: »Zaista, kažem vam, jedan će me od vas izdati - koji sa mnom blaguje." Ožalošćeni, stanu mu govoriti jedan za drugim: »Da nisam ja?" A on im reče: »Jedan od dvanaestorice koji umače sa mnom u zdjelicu. Sin Čovječji, istina, odlazi kako je o njemu pisano, ali jao čovjeku onomu koji ga predaje. Tomu bi čovjeku bolje bilo da se ni rodio nije!«

Ustanovljenje Euharistije - Večere Gospodnje

I dok su blagovali, on uze kruh, izreče blagoslov pa razlomi, dade im i reče: »Uzмите, ovo je tijelo moje." I uze čašu, zahvali i dade im. I svi su iz nje pili. A on im reče: »Ovo je krv moja, krv Saveza, koja se za mnoge proljeva. Zaista, kažem vam, ne, neću više piti od ovoga roda trsova do onoga dana kad ću ga - novoga - piti u kraljevstvu Božjem.«

Proroštvo o Petrovoj zataji

Otpjevavši hvalospjeve, zaputiše se prema Maslinskoj gori. I reče im Isus: »Svi ćete se sablazniti. Ta pisano je: *Udarit ću pastira i ovce će se razbjeći.*

Ali kad uskrsnem, ići ću pred vama u Galileju.« Nato će mu Petar: »Ako se i svi sablazne, ja neću!« A Isus mu reče: »Zaista, kažem ti, baš ti, danas, ove noći, prije nego se pijetao dvaput oglasi, triput ćeš me zatajiti.« Ali on je upornije uvjeravao: »Bude li trebalo i umrijeti s tobom – ne, neću te zatajiti.« A tako su svi govorili.

Pjeva se prikladni psalam, ili sluša instrumentalna skladba ili se kratko ostane u šutnji.

Čitač 3.

Molitva u Getsemanskom vrtu

I dođu u predio imenom Getsemani. I kaže Isus svojim učenicima: »Sjednite ovdje dok se ne pomolim.« I povede sa sobom Petra, Jakova i Ivana. Spopade ga užas i tjeskoba pa im reče: »*Duša mi je nasmrtno žalosna! Ostanite ovdje i bdijte!*« Ode malo dalje i rušeći se na zemlju molio je da ga, ako je moguće, mimoide ovaj čas. Govoraše: »Abba! Oče! Tebi je sve moguće! Otkloni čašu ovu od mene! Ali nešto ja hoću, nego što hoćeš ti!«

I dođe, nađe ih pozaspale pa reče Petru: »Šimune, spavaš? Jedan sat nisi mogao probdjeti? Bdijte i molite da ne padnete u napast. Duh je, istina, voljan, no tijelo je slabo.«

Opet ode i pomoli se istim riječima. Ponovno dođe i nađe ih pozaspale. Oči im se sklapale i nisu znali što da mu odgovore. Dođe i treći put i reče im: »Samo spavajte i počivajte! Gotovo je! Dođe čas! Evo, predaje se Sin Čovječji u ruke grešničke! Ustanite, hajdemo! Evo, izdajica se moj približio!«

Isus uhvaćen

Uto, dok je on još govorio, stiže Juda, jedan od dvanaestorice, i s njime svjetina s mačevima i toljagama, poslana od glavarstva svećeničkih, pismoznanaca i starješina. A izdajica im njegov dade znak: »Koga poljubim, taj je! Uхватite ga i oprezno odvedite!« I kako dođe, odmah pristupi k njemu i reče: »Učitelju!« I poljubi ga. Oni podignu na nj ruke i uhvate ga. A jedan od nazočnih trgnu mač, udari slugu velikoga svećenika i odsiječe mu uho.

Isus im prozbori: »Kao na razbojnika iziđoste s mačevima i to-ljagama da me uhvatite. Danomice bijah vam u Hramu, naučavah i ne uhvatiste me. No neka se ispune Pisma!«

I svi ga ostave i pobjegnu.

A jedan je mladić išao za njim, ogrnut samo plahtom. I njega htjedoše uhvatiti, no on ostavi plahtu i gol pobježe.

Pred židovskim Vijećem

Zatim odvedoše Isusa velikom svećeniku. I skupe se svi glavari svećenički, starješine i pismoznanci. Petar je izdaleka išao za njim do u dvor velikog svećenika. Tu je sjedio sa stražarima i grijao se uz vatru.

A glavari svećenički i cijelo Vijeće, da bi mogli pogubiti Isusa, tražili su protiv njega kakvo svjedočanstvo, ali nikako da ga nađu. Mnogi su doduše lažno svjedočili protiv njega, ali im se svjedočanstva ne slagahu. Ustali su neki i lažno svjedočili protiv njega: »Mi smo ga čuli govoriti: 'Ja ću razvaliti ovaj rukotvoreni Hram i za tri dana sagraditi drugi, nerukotvoreni!'« Ali ni u tom im svjedočanstvo ne bijaše složno.

Usta nato veliki svećenik na sredinu i upita Isusa: »Zar ništa ne odgovaraš? Što to ovi svjedoče protiv tebe?« A on je šutio i ništa mu nije odgovarao. Veliki ga svećenik ponovo upita: »Ti li si Krist, Sin Blagoslovljenoga?« A Isus mu reče: »*Ja jesam! I gledat ćete Sina Čovječjega gdje sjedi zdesna Sile i dolazi s oblacima nebeskim.*« Nato veliki svećenik razdrije haljine i reče: »Što nam još trebaju svjedoci? Čuli ste hulu. Što vam se čini?« Oni svi presudiše da zaslužuje smrt.

I neki stanu pljuvati po njemu, zastirati mu lice i udarati ga govoreći: »Proreci!« I sluge ga stadoše pljuskati.

Petar se odriče Isusa

I dok je Petar bio dolje u dvoru, dođe jedna sluškinja velikoga svećenika; ugledavši Petra gdje se grije, upre u nj pogled i reče: »I ti bijaše s Nazarećaninom, Isusom.« On zanijeka: »Niti znam niti razu-

mijem što govoriš.« I iziđe van u predvorje, a pijetao se oglasi. Sluškinja ga ugleda i poče opet govoriti nazočnima: »Ovaj je od njih!« On opet nijekaše. Domalo nazočni opet stanu govoriti Petru: »Doista, i ti si od njih! Ta Galilejac si!« On se tada stane kleti i preklinjati: »Ne znam čovjeka o kom govorite!« I odmah se po drugi put oglasi pijetao. I spomenu se Petar one besjede, kako mu ono Isus reče: »Prije nego se pijetao dvaput oglasi, triput ćeš me zatajiti.« I briznu u plač.

Pjeva se prikladni psalam, ili sluša instrumentalna skladba ili se kratko ostane u šutnji.

Čitač 4.

Pred Pilatom

15 Odmah izjutra glavari svećenički zajedno sa starješinama i pismoznancima - cijelo Vijeće - upriličili su vijećanje pa Isusa svezali, odveli i predali Pilatu. I upita ga Pilat: »Ti li si kralj židovski?« On mu odgovori: »Ti kažeš.« I glavari ga svećenički teško optuživahu. Pilat ga opet upita: »Ništa ne odgovaraš? Gle, koliko te optužuju.« A Isus ništa više ne odgovori te se Pilat čudio.

O Blagdanu bi im pustio uznika koga bi zaiskali. A zajedno s pobunjenicima koji u pobuni počinise umorstvo bijaše u okove bačen čovjek zvani Baraba. I uziđe svjetina te poče od Pilata iskati ono što im običavaše činiti. A on im odgovori: »Hoćete li da vam pustim kralja židovskoga?« Znao je doista da ga glavari svećenički bijahu predali iz zavisti. Ali glavari svećenički podjare svjetinu da traži neka im radije pusti Barabu. Pilat ih opet upita: »Što dakle da učinim s ovim kojega zovete kraljem židovskim?« A oni opet povikaše: »Raspni ga!« Reče im Pilat: »Ta što je zla učinio?« Povikaše još jače: »Raspni ga!« Hoteći ugoditi svjetini, Pilat im pusti Barabu, a Isusa izbičeva i preda da se razapne.

Trnov vijenac

Vojnici ga odvedu u unutarjnost dvora, to jest u pretorij, pa sazovu cijelu četvu i zaogrnu ga grimizom; spletu trnov vijenac i stave

mu na glavu te ga stanu pozdravljati: »Zdravo, kralju židovski!« I udarahu ga trskom po glavi, pljuvahu po njemu i klanjahu mu se prigibajući koljena. A pošto ga izrugашe, svukoše mu grimiz i obukoše mu njegove haljine.

Raspeće

I izvedu ga da ga razapnu. I prisile nekog prolaznika koji je dolazio s polja, Šimuna Cirenca, oca Aleksandrova i Rufova, da mu ponese križ.

I dovuku ga na mjesto Golgotu, što znači Lubanjsko mjesto. I nuđahu mu piti namirisana vina, ali on ne uze. Kad ga razapeše, *razdijele među se haljine njegove bacivši za njih kocku* - što će tko uzeti. A bijaše treća ura kad ga razapeše. Bijaše napisan i natpis o njegovoj krivici: »Kralj židovski.« A zajedno s njime razapnu i dva razbojnika, jednoga njemu zdesna, drugoga slijeva.

Prolaznici su ga pogrđivali mašući glavama: »Ej, ti, koji razvaljuješ Hram i sagradiš ga za tri dana, spasi sam sebe, siđi s križa!« Slično i glavari svećenički s pismoznancima rugajući se govorahu jedni drugima: »Druge je spasio, sebe ne može spasiti! Krist, kralj Izraelov! Neka sad siđe s križa da vidimo i povjerujemo!« Vrijedahu ga i oni koji bijahu s njim raspeti.

Isusova smrt

A o šestoj uri tama nastala po svoj zemlji - sve do ure devete. O devetoj uri povika Isus iza glasa: »*Eloi, Eloi lama sabahtani?*« To znači: »*Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?*« Neki od nazočnih čuvši to govorahu: »*Gle, Iliju zove.*« A jedan otrča, natopi spužvu *octom*, natakne na trsku i *pruži mu piti* govoreći: »Pustite da vidimo hoće li doći Ilija da ga skine.«

A Isus zavapi jakim glasom i izdahnu.

I zavjesa se hramska razdrije nadvoje, odozgor dodolje. A kad satnik koji stajaše njemu nasuprot vidje da tako izdahnu, reče: »Zaista, ovaj čovjek bijaše Sin Božji!«

Žene na Golgoti

Izdaleka promatrahu i neke žene: među njima Marija Magdalena i Marija, majka Jakova Mlađega i Josipa, i Saloma - te su ga pratile kad bijaše u Galileji i posluživale mu - i mnoge druge koje uzidoše s njim u Jeruzalem.

Isusov ukop

A uvečer, budući da je bila Priprava, to jest predvečerje subote, dođe Josip iz Arimateje, ugledan vijećnik, koji također iščekivaše kraljevstvo Božje: odvaži se, uđe k Pilatu i zaiska tijelo Isusovo. Pilat se začudi da je već umro pa dozva satnika i upita ga je li odavna umro. Kad sazna od satnika, darova Josipu tijelo. Josip kupi platno, skinu tijelo i zavije ga u platno te položi u grob, koji bijaše izduben iz stijene. I dokotrlja kamen na grobna vrata.

A Marija Magdalena i Marija Josipova promatrahu kamo ga polažu.

Svi neko vrijeme ostanu u šutnji.

Čitač 5.

Uskrsnuće Isusovo

16 Kad prođe subota, Marija Magdalena i Marija Jakovljeva i Saloma kupiše miomirisa da odu pomazati Isusa. I prvoga dana u tjednu, veoma rano, o izlasku sunčevu, dođu na grob.

I razgovarahu među sobom: »Tko će nam otkotrljati kamen s vrata grobnih?« Pogledaju, a ono kamen otkotrljan. Bijaše doista veoma velik. I ušavši u grob, ugledaju mladića zaogrnutu bijelom haljinom gdje sjedi zdesna. I preplaše se. A on će im: »Ne plašite se! Isusa tražite, Nazarećanina, Raspetoga? Uskrsnu! Nije ovdje! Evo mjesta kamo ga položiše. Nego idite, recite njegovim učenicima i Petru: Ide pred vama u Galileju! Ondje ćete ga vidjeti, kamo vam reče!«

One iziđu i stanu bježati od groba: spopade ih strah i trepet. I nikomu ništa ne rekoše jer se bojahu.

Ukazanje Mariji Magdaleni

Uskrsnuvši dakle rano prvog dana u tjednu, ukaza se najprije Mariji Magdaleni iz koje bijaše istjerao sedam zloduha. Ona ode i dojavu njegovima, tužnima i zaplakanima. Kad su oni čuli da je živ i da ga je ona vidjela, ne povjerovalaše.

Ukazanje dvojici učenika

Nakon toga ukazao se u drugome obličju dvojici od njih na putu dok su išli u selo. I oni odu i dojavu drugima. Ni njima ne povjerovalaše.

Sveopće poslanje

Napokon se ukaza jedanaestorici dok bijahu za stolom. Prekori njihovu nevjeru i okorjelost srca što ne povjerovalaše onima koji ga vidješe uskrsnu od mrtvih.

I reče im: »Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju. Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a tko ne uzvjeruje, osudit će se. A ovi će znakovi pratiti one koji uzvjeruju: u ime će moje izganjati zloduhe, novim će jezicima zboriti, zmije uzimati; i popiju li što smrtonosno, ne, neće im nauditi; na nemoćnike će ruke polagati, i bit će im dobro.«

Uzašašće Isusovo

I Gospodin Isus, pošto im to reče, *bude uzet na nebo i sjede zdesna Bogu.*

Oni pak odoše i propovijedahu posvuda, a Gospodin surađivaše i utvrđivaše Riječ popratnim znakovima.

Pjeva se prikladni psalam, ili sluša instrumentalna skladba ili se kratko ostane u šutnji.